

2020Z02407

Vragen van het lid **Van Helvert** (CDA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht dat Turkije Syrische rebellen inzet in de strijd in Libië* (ingezonden 7 februari 2020).

Vraag 1

Hoe beoordeelt u de berichtgeving dat Turkije Syrische rebellen inzet in de strijd in Libië, waaronder extremisten van Al Qaeda en ISIS?¹

Vraag 2

Acht u de inschatting van het Syrisch Observatorium voor Mensenrechten betrouwbaar dat er al minstens 130 ex-strijders van ISIS en Al Qaeda van in totaal 4700 Syrische rebellen door Turkije naar Libië zijn gestuurd?

Vraag 3

Bent u bereid zich aan te sluiten bij de Franse president Macron, die stelt dat Frankrijk Turkse oorlogsschepen gezien heeft die Syrische huurlingen aan land zetten in Libië?² Vindt u dit ook een ernstige schending van wat afgesproken is op de conferentie in Berlijn, namelijk strikte handhaving van het wapenembargo en geen buitenlandse militaire inmenging? Bent u het met president Macron eens dat Turkije, dat zich ook aan deze afspraken heeft gecommitteerd, een belofte gebroken heeft?

Vraag 4

Hoe beoordeelt u het in november vorig jaar verschenen VN-rapport waaruit blijkt dat diverse landen, waaronder Turkije, Jordanië en de Verenigde Arabische Emiraten wapens leveren aan strijdende partijen in Libië, in strijd met het VN-wapenembargo?³ Bent u bereid deze schendingen aan de orde te stellen? Zo ja, op welke wijze?

¹ https://apnews.com/91feba2d2b530e471721b2dc285e69bf?utm_source=Twitter&utm_campaign=SocialFlow&utm_medium=APMiddleEast

² <https://www.theguardian.com/world/2020/jan/29/greece-turkey-standoff-france-send-warships-east-mediterranean>

³ <https://www.middleeasteye.net/news/turkey-send-syrian-rebel-fighters-fight-haftar-libya>

Vraag 5

Deelt u de oproep van de Speciaal VN-Gezant voor Libië, Ghassan Salamé, om alle buitenlandse gewapende bemoeienis met Libië te beëindigen, ook in de richting van Turkije?⁴

Vraag 6

Deelt u bovendien de opvatting van Salamé dat door de instroom van milities uit Syrië en Soedan de voedingsbodem voor terrorisme in Libië toeneemt?⁵

Vraag 7

Is het bovendien waar 6 dat Turkije onder meer de Sultan Murad brigade inzet of in wil zetten in Libië?⁶

Vraag 8

Herinnert u zich de rapporten van Amnesty International⁷ en de onafhankelijke internationale VN-onderzoekscommissie voor de Arabische Republiek Syrië,⁸ waarin door Turkije gesteunde rebellengroeperingen, waaronder de Sultan Murad brigade, beschuldigd worden van ernstige mensenrechtenschendingen en zelfs oorlogsmisdaden?

Vraag 9

Hoe beoordeelt u de beschuldigingen van Amnesty International dat er harde bewijzen zijn dat Turkse strijdkrachten en een coalitie van door Turkije gesteunde Syrische gewapende groeperingen oorlogsmisdaden hebben gepleegd, waaronder het doden en verwonden van burgers tijdens het offensief in het noordoosten van Syrië?⁹

Vraag 10

Bent u bereid inzet van Syrische rebellengroeperingen door Turkije in Libië krachtig te veroordelen, dit kenbaar te maken richting Turkije en aan de orde te stellen binnen de EU en NAVO? Zo nee, waarom niet?

Vraag 11

Bent u expliciet bereid inzet van de Sultan Murad brigade in Libië te veroordelen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 12

Behoren tot de in de berichtgeving genoemde Syrische rebellengroeperingen die ingezet zouden worden in Libië, ook groeperingen die in het verleden Non-lethal assistance (NLA) ontvangen hebben van Nederland?¹⁰

Vraag 13

Vindt u mogelijke inzet van door Nederland aan Syrische rebellengroeperingen geleverde spullen, zoals pickup trucks, mitrailleurvesten, laptops en uniformen, in Libië wenselijk?

Vraag 14

Bent u bereid er bij Turkije op aan te dringen dat er geen door Nederland geleverde NLA-spullen ingezet zullen worden in Libië? Zo nee, waarom niet?

Vraag 15

In hoeverre heeft Nederland, ook na de beëindiging van het NLA-programma, nog een verantwoordelijkheid om oorlogshandelingen en mensenrechtenschendingen met door Nederland in het kader van NLA geleverde spullen te voorkomen, zoals recent bij de illegale Turkse invasie van noord-oost Syrië?

⁴ <https://apnews.com/4724194d45fae8c69d5f3bffa46ed39f>

⁵ Verslag Raad Buitenlandse Zaken van 10 januari jl. (Kamerstuk 21 501-02, nr. 2102)

⁶ <https://www.middleeasteye.net/news/turkey-send-syrian-rebel-fighters-fight-haftar-libya>

⁷ <https://www.amnesty.org.uk/press-releases/syria-armed-opposition-group-committing-war-crimes-aleppo-new-evidence>

⁸ <https://daccess-ods.un.org/TMP/5899521.11244202.html>

⁹ <https://www.amnesty.nl/actueel/syrie-oorlogsmisdrijven-turkse-troepen>

¹⁰ <https://www.middleeasteye.net/news/turkey-send-syrian-rebel-fighters-fight-haftar-libya> en <https://gulfnnews.com/amp/world/mena/turkey-sends-syrian-mercenaries-to-fight-on-its-behalf-in-libya-1.68786271>

Acht u zich nog gehouden aan een vorm van diplomatieke inspanningsverplichting?